

ЗАКОН

О ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се: оснивање, органи и делатност Централног регистра обавезног социјалног осигурања, односи између Централног регистра обавезног социјалног осигурања и организација обавезног социјалног осигурања, органа надлежног за послове јавних прихода, органа и организација надлежних за регистрацију правних и физичких лица и података који су од значаја за обвезнике уплате доприноса, односи Централног регистра обавезног социјалног осигурања са другим правним субјектима, као и друга питања од значаја за рад Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

II. ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) Јединствена база, у смислу овог закона, јесте електронски вођена база података о обвезницима доприноса за обавезно социјално осигурање и осигураним лицима у коју се подаци уносе и чувају у складу са законом;
- 2) организације обавезног социјалног осигурања јесу организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености;
- 3) корисницима података сматрају се организације обавезног социјалног осигурања, орган надлежан за послове јавних прихода (у даљем тексту: Пореска управа), Републички завод за статистику и други органи који су у том својству означени овим или посебним законом;
- 4) обвезником доприноса сматрају се осигураник и послодавац или исплатилац прихода на чији терет се плаћа допринос;
- 5) осигураник јесте физичко лице обавезно осигурано према законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања;
- 6) осигураним лицем сматрају се осигураници и чланови породица осигураника који остварују права из обавезног социјалног осигурања у складу са законима који уређују здравствено осигурање, пензијско и инвалидско осигурање и осигурање за случај незапослености;
- 7) основица доприноса јесте износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање;
- 8) допринос за обавезно социјално осигурање јесте допринос за пензијско и инвалидско осигурање, допринос за здравствено осигурање и допринос за осигурање за случај незапослености;
- 9) јединствена пријава јесте прописани образац у који подносилац уноси одговарајуће податке ради регистрације почетка обавезног

социјалног осигурања, промена у току осигурања и одјаве са осигурања;

- 10) подносилац јединствене пријаве јесте физичко или правно лице које је у том својству означено у јединственој пријави;
- 11) пореска пријава о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку јесте прописани образац у који послодавац, односно исплатилац прихода уноси податке у складу са законом који уређује порески поступак и пореску администрацију, збирно на нивоу послодавца и појединачно за сваког осигураника приликом сваке исплате по свим основама;
- 12) јединствен број јесте јединствени, случајно изабрани број који додељује Централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима;
- 13) органи и организације надлежни за регистрацију правних и физичких лица јесу: Агенција за привредне регистре, Привредни суд, адвокатска комора и други органи или организације надлежни за упис у одговарајући регистар лица која обављају одређену делатност;
- 14) информациони систем јесте скуп програма и информационих и телекомуникационих уређаја примењених у поступцима израде, слања, пријема, провере и чувања електронских докумената.

III. НАЧЕЛА

Члан 3.

У обављању послова регистрације и вођења Јединствене базе, Централни регистар обавезног социјалног осигурања руководи се следећим начелима:

- 1) независности, према којем је Централни регистар у свом раду независан, у оквиру овлашћења утврђених овим законом, односно другим прописом;
- 2) ефикасности, према којем се сви пријављени подаци без одлагања преносе у Јединствену базу;
- 3) економичности, према којем се поступак регистрације и преноса података организацијама обавезног социјалног осигурања обавља без одуговлачења и уз што мање трошкова.

IV. ОСНИВАЊЕ

Статус

Члан 4.

За успостављање и вођење Јединствене базе и других послова утврђених овим законом, Влада оснива Централни регистар обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: Централни регистар).

На оснивање и рад Централног регистра примењује се закон који уређује јавне службе.

Средства за оснивање и рад

Члан 5.

Средства за обављање делатности Централног регистра обезбеђују се у буџету Републике Србије, на разделу министарства надлежног за социјалну политику.

Средства за обављање делатности Централног регистра могу се обезбедити и од поклона, донација, прилога и из других извора.

V. ОРГАНИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 6.

Органи Централног регистра су: управни одбор и директор.

Управни одбор

Члан 7.

Управни одбор има пет чланова и то по једног представника Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког завода за здравствено осигурање, Националне службе за запошљавање, Пореске управе и Агенције за привредне регистре.

Чланове управног одбора именује и разрешава Влада.

Чланови управног одбора именује се на период од четири године.

Чланови управног одбора ту дужност обављају без накнаде.

Начин рада, као и друга питања од значаја за рад управног одбора уређује се статутом.

Члан 8.

Управни одбор обавља следеће послове:

- 1) доноси статут и друге опште акте;
- 2) одлучује о пословању и коришћењу средстава, у складу са законом;
- 3) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
- 4) доноси годишњи програм рада;
- 5) доноси финансијски план и завршни рачун, у складу са законом;
- 6) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

На статут, годишњи програм рада и годишњи финансијски план сагласност даје Влада.

Директор

Члан 9.

Директора Централног регистра именује и разрешава Влада, на пет година.

Директор руководи Централним регистром.

Директор Централног регистра обавља следеће послове:

- 1) организује рад и пословање Централног регистра;
- 2) представља и заступа Централни регистар;
- 3) извршава одлуке управног одбора;
- 4) доноси акт о организацији и систематизацији послова у Централном регистру;
- 5) руководи радом запослених у Централном регистру;
- 6) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

VI. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Члан 10.

Централни регистар обавља послове из области обавезног социјалног осигурања који се односе на:

- 1) успостављање и вођење Јединствене базе;
- 2) регистрацију осигураника и осигураних лица;
- 3) додељивање јединственог броја;
- 4) евиденцију регистрованих обвезника доприноса, на основу података преузетих од органа и организација надлежних за регистрацију;
- 5) евиденцију о основицама доприноса и уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по свим основама и периодима на које се те уплате односе;
- 6) евидентирање обрађених података о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по послодавацу, односно исплатиоцу прихода на месечном нивоу;
- 7) контрола података о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по осигуранику по свим основама приликом сваке исплате;
- 8) евидентирање обрађених података о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по осигуранику на месечном нивоу;
- 9) усаглашавање података о обвезницима доприноса и осигураним лицима којима располажу Пореска управа, организације за обавезно социјално осигурање и други органи и организације;
- 10) комплексну и свеобухватну анализу унетих и обрађених података у роковима предвиђеним законом и указивање надлежним органима на уочене неправилности;
- 11) обезбеђивање техничких услова за међусобно повезивање и усклађивање рада субјеката повезаних у систем Централног регистра у вези са достављањем података;
- 12) обезбеђивање електронске повезаности са другим регистрима и базама података које се воде у Републици Србији, а имају значаја за обвезнике доприноса и осигурана лица.

Централни регистар обавља и друге послове везане за успостављање и вођење Јединствене базе.

Приликом обављања послова утврђених овим законом Централни регистар користи базе података адресних кодова, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге.

VII. ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ

Члан 11.

Регистрација осигураника и осигураних лица у Централни регистар врши се подношењем јединствене пријаве у електронском облику од стране подносиоца јединствене пријаве.

Јединствена пријава подноси се у року од три радна дана од дана запослења, односно од дана закључења уговора о раду, односно другог уговора о обављању послова или од дана почетка обављања делатности, односно од дана престанка запослења, престанка обављања послова или обављања делатности, односно од дана настале промене у току осигурања.

Јединствена пријава садржи податке који су потребни за остваривање права из обавезног социјалног осигурања, а који су утврђени прописима који уређују пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености.

Ближу садржину и образац јединствене пријаве, начин подношења јединствене пријаве, доказе који се уз пријаву достављају, као и јединствене методолошке принципе и јединствен кодекс шифара за унос података у Јединствену базу прописује Влада.

Дан пријема јединствене пријаве у Централном регистру сматра се даном пријема јединствене пријаве у свим организацијама обавезног социјалног осигурања.

Члан 12.

За подносиоца јединствене пријаве – физичко лице који нема техничке могућности за достављање пријаве у електронском облику, јединствену пријаву подноси организациона јединица организације за обавезно социјално осигурање којој се обрати, а на основу доказа које поднесе на увид.

Члан 13.

О поднетој јединственој пријави издаје се потврда.

Потврда садржи време подношења јединствене пријаве, број под којим је јединствена пријава заведена и списак примљених докумената.

Потврда се, без одлагања, доставља на електронску адресу назначену у јединственој пријави и представља доказ да је јединствена пријава примљена у Централном регистру.

На захтев подносиоца јединствене пријаве, потврда се може издати и у писменом облику у организационој јединици организације за обавезно социјално осигурање којој се обрати.

Члан 14.

У јединствену пријаву подаци се уносе на основу одговарајућих доказа, односно јавних исправа и евиденција прописаних законом и прописима донетим за спровођење закона.

За тачност података унетих у пријаву података одговара подносилац пријаве.

Члан 15.

Подаци о обвезницима доприноса – послодавцима и исплатиоцима прихода евидентирају се преузимањем из регистара које воде органи и организације надлежни за регистрацију лица која обављају одређену делатност.

Органи и организације из става 1. овог члана дужни су да податке из регистара које воде, дневно, електронским путем преносе у Јединствену базу.

Садржину и начин преноса података из ст. 1. и 2. овог члана споразумно прописују министар надлежан за социјалну политику и министар надлежан за телекомуникације и информационо друштво.

Члан 16.

Пореска управа је дужна да Централном регистру доставља обрађене податке из збирне пореске пријаве о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку по послодавцу, односно исплатиоцу прихода, на месечном нивоу, до краја текућег месеца за претходни месец за који је извршена исплата.

Пореска управа је дужна да Централном регистру доставља податке из донетих решења о утврђеним основицама за плаћање доприноса и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање за обвезнике самосталних делатности, обвезнике који обављају пољопривредну делатност и посебне категорије обвезника доприноса.

Пореска управа је дужна да део збирне пореске пријаве о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, који садржи појединачне податке за сваког осигураника, а који се односе на основицу доприноса по свим основама, податке о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање, као и периоде на које се те уплате односе, ради контроле, достави Централном регистру истог дана када је послодавац, односно исплатилац прихода достави.

Ближу садржину и образац пореске пријаве о обрачунатим и наплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку прописује министар надлежан за финансије.

Члан 17.

За потребе социјалног осигурања, Централни регистар сваком обвезнику доприноса и осигураном лицу додељује јединствени број.

Јединствени број се користи у размени података између Централног регистра и корисника података.

Садржину, начин одређивања и додељивања јединственог броја прописује министар надлежан за социјалну политику а успостављање везе јединственог броја са јединственим матичним бројем грађана и пореским идентификационим бројем сагласно прописују министар за социјалну политику, министар за унутрашње послове и министар за финансије.

VIII. КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА

Члан 18.

Подаци унети у Јединствену базу дневно се електронски обрађују, обједињују, селекутују, ажурирају, чувају и доступни су корисницима података.

Организације обавезног социјалног осигурања преузимају из Јединствене базе податке неопходне за вођење матичне евиденције, односно друге евиденције прописане законом који уређује пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености.

Члан 19.

Подаци из Јединствене базе користе се ради обављања послова из делатности организација повезаних у систем Централног регистра.

Члан 20.

По извршеној контроли и усаглашавању са подацима из Јединствене базе, податке из члана 16. став 3. овог закона Централни регистар доставља Пореској управи, најкасније до краја месеца у којем је пријава примљена.

Податке који се односе на основицу доприноса, висину уплаћеног доприноса и периоде на које се те уплате односе Централни регистар збирно приказује за сваког осигураника на годишњем нивоу и те податке доставља Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање до краја фебруара текуће године за претходну годину.

Члан 21.

О извршеној анализи евидентираних, обрађених и усаглашених података из Јединствене базе у погледу уплате доприноса за обавезно социјално осигурање и уоченим неправилностима, Централни регистар једном месечно обавештава Пореску управу, ради даљег поступања.

О уоченим неусаглашеностима евидентираних и обрађених података, Централни регистар по потреби, обавештава и друге надлежне органе, ради предузимања мера из њихове надлежности.

Члан 22.

Подаци из Јединствене базе могу се користити у статистичке сврхе, на начин прописан законом који уређује област статистике.

Члан 23.

Лични подаци о обвезницима доприноса могу се користити само у складу са законом који уређују заштиту података о личности.

Члан 24.

Уверење о подацима из Јединствене базе на захтев осигураника, издаје Централни регистар у електронском облику.

На захтев осигураника, уверење о подацима из Јединствене базе може се издати и у писменом облику у организационој јединици организације обавезног социјалног осигурања којој се обрати.

Члан 25.

Подаци унети у Јединствену базу не могу се брисати и чувају се трајно.

Ако је у Јединствену базу погрешно унет податак из јединствене пријаве, овлашћено лице у Централном регистру дужно је да по сазнању за ту чињеницу, изврши исправку тог податка у бази, уз бележење времена исправке и текста пре исправке.

Свака исправка техничке грешке у Јединственој бази врши се одмах по сазнању за ту грешку, без одлагања, уз бележење времена исправке и текста пре исправке.

Свака промена податка унетог у Јединствену базу врши се на основу поднете јединствене пријаве промене, уз бележење времена извршене промене и текста пре извршене промене податка.

Члан 26.

Централни регистар је одговоран за сигурност, заштиту и обезбеђење тајности података.

Централни регистар предузима мере против неовлашћеног или случајног приступа Јединственој бази, мењања, уништавања или губитка података, неовлашћеног преноса, других облика незаконите обраде података, као и мере против злоупотребе личних података, у складу са прописима који уређују заштиту електронског документа.

Централни регистар је дужан да обезбеди непрекидно функционисање информационог система формирањем секундарне базе података и секундарног рачунарског система, који мора бити удаљен од места на коме се налази примарни информациони систем, чиме се обезбеђује континуитет његовог рада у случају поплаве, пожара и другог вида уништавања.

Процедуре чувања, заштите и сигурности података у оквиру информационог система ближе уређује министар надлежан за социјалну политику.

IX. ОДНОС ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА СА КОРИСНИЦИМА ПОДАТАКА И ДРУГИМ РЕГИСТРИМА

Члан 27.

Централни регистар и корисници података дужни су да међусобно сарађују и размењују податке којима располажу, ради обављања послова из свог делокруга.

Централни регистар обезбеђује техничке услове за међусобно повезивање корисника података.

Члан 28.

Централни регистар обезбеђује електронску повезаност са другим регистрима и базама података, који се воде у Републици Србији, а имају значаја за обвезнике доприноса и осигурана лица, у складу са законом и другим прописима.

Члан 29.

Централни регистар је дужан да корисницима података омогући сталан и несметан приступ Јединственој бази, а пренос и коришћење података само из њихове надлежности.

Методологију уноса и ажурирање података, начин додељивања корисничких дозвола, као и приступ и коришћење података из Јединствене базе ближе уређује Влада.

X. ВРШЕЊЕ НАДЗОРА

Члан 30.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих за његово спровођење, као и надзор над радом Централног регистра врши министарство надлежно за социјалну политику.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац са својством правног лица ако не поднесе јединствену пријаву или ако јединствену пријаву поднесе по протеку рока из члана 11. овог закона.

Новчаном казном од 50.000,00 до 500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац физичко лице ако не поднесе јединствену пријаву или ако јединствену пријаву поднесе по протеку рока из члана 11. овог закона.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац са својством правног лица ако унесе нетачне податке у јединствену пријаву.

Новчаном казном од 50.000,00 до 500.000,00 динара казниће се за прекршај подносилац јединствене пријаве – послодавац физичко лице ако унесе нетачне податке у јединствену пријаву.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.000.000,00 динара казниће се за прекршај корисник података Централног регистра који не изврши пренос података у Јединствену базу, у складу са овим законом и чланом 17. Закона о прекршајима („Службени гласник РС” бр. 101/05, 116/08 и 111/09).

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се за прекршај корисници података Централног регистра који, у складу са овим законом, не сарађују и не размењују податке којима располажу, а имајући у виду члан 17. Закона о прекршајима.

За радње из ст. 1, 3, 5. и 6. овог члана новчаном казном од 30.000,00 до 80.000,00 динара казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу.

Члан 32.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се Централни регистар уколико корисницима података не омогући несметан приступ и коришћење података из Јединствене базе предвиђен чланом 29. овог закона.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се Централни регистар уколико не предузме мере заштите података из члана 26. овог закона.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.000.000,00 динара казниће се Централни регистар уколико подносиоцу јединствене пријаве не изда потврду о поднетој јединственој пријави из члана 13. овог закона.

Новчаном казном од 300.000,00 до 1.500.000,00 динара казниће се Централни регистар уколико Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање не достави податке из члана 20. став 2. овог закона.

За радње из ст.1- 4. овог члана новчаном казном од 30.000,00 до 50.000,00 динара казниће се за прекршај и одговорно лице у Централном регистру.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33.

Акт о оснивању Централног регистра Влада ће донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Централни регистар је правни следбеник Централног регистра обвезника доприноса за социјално осигурање – послодаваца и осигураника.

Даном почетка рада Централни регистар преузима права и обавезе, послове, опрему, средства за рад као и запослене у Централном регистру обвезника доприноса за социјално осигурање – послодаваца и осигураника.

Централни регистар обвезника доприноса за социјално осигурање – послодаваца и осигураника основан Уредбом о Централном регистру обвезника доприноса за социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 45/08), наставља са радом по прописима по којима је основан, а престаје са радом даном почетка рада Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Члан 34.

Јединствена база се успоставља на основу постојећих база података које воде организације обавезног социјалног осигурања и Пореска управа.

Организације и орган из става 1. овог члана обавезни су да податке из својих база учине доступним ради преноса у Јединствену базу, у складу са овим законом.

Ближу садржину података из става 2. овог члана који су неопходни за успостављање Јединствене базе, рок и начин преузимања тих података, као и рокове у којима ће организације и орган из става 1. овог члана усагласити податке из својих база, прописаће Влада.

Члан 35.

До испуњења техничких услова за успостављање и вођење Јединствене базе, јединствена пријава подносиће се Републиком фонду за пензијско и инвалидско осигурање или Републичком заводу за здравствено осигурање, у роковима, на начин и под условима за подношење пријаве на осигурање, промене и одјаве са осигурања који су прописани законима који уређују пензијско и инвалидско осигурање, односно здравствено осигурање.

Организација из става 1. овог члана која прими јединствену пријаву дужна је, у року од једног дана од дана пријема, да ту пријаву достави осталим организацијама за обавезно социјално осигурање.

Организација из става 1. овог члана дужна је да све примљене јединствене пријаве пренесе у Јединствену базу по испуњењу техничких услова и успостављању Јединствене базе.

Члан 36.

Подносиоци јединствене пријаве – правна лица, који не обезбеде техничке услове за подношење јединствене пријаве у електронском облику до рока утврђеног у члану 35. став 1. овог закона, јединствену пријаву могу подносити Централном регистру у папирном облику посредством организација из члана 35. став 1. овог закона најкасније до 31. децембра 2012. године.

Члан 37.

Одредбе члана 16. став 3. и члана 20. став 2. овог закона примењују се почев од 1. јануара 2013. године, до када ће министар надлежан за финансије донети акт из члана 16. став 4. овог закона.

Члан 38.

Подзаконски акти за спровођење овог закона, изузев акта из члана 16. став 4. овог закона, донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис којим се уређује ближа садржина и образац јединствене пријаве, начин подношења јединствене пријаве, докази који се уз пријаву достављају, као и јединствени методолошки принципи и јединствени кодекс шифара за унос података у Јединствену базу Влада ће донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 39.

Одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС” бр. 34/03, 64/04 – УС, 84/04 – др. закон, 85/05, 101/05 – др. закон, 63/06 – УС, 5/09 и 107/09), Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС” бр. 107/05 и 109/05 – исправка) и Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС” број 36/09), које се односе на подношења пријаве на обавезно социјално осигурање престају да се примењују даном ступања на снагу прописа из члана 38. став 2. овог закона.

Члан 40.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.